

Dane dotyczące działań sądów okręgowych w kraju w sprawach odwołań od decyzji obniżających świadczenia*

/17 grudnia 2020 r./

W 2019 r. z Sądu Okręgowego przy ul. Płockiej 9 w Warszawie rozpoczął się wpływ spraw do sądów okręgowych w kraju dot. odwołań od decyzji obniżających świadczenia ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. nowelizującą ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym (...).

Na podstawie danych, do których dotarło Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych udało się stworzyć tabelę ilustrującą aktywność lub opieszałość większości sądów, jak i rysującą się w nich linię orzeczniczą. Dane z kilku sądów obecnie są niedostępne. Tabela będzie uzupełniona w najbliższym czasie i zaprezentowana na stronie seirp.pl w pełnej wersji. Pomimo braku danych w kilku przypadkach zdecydowaliśmy się na publikację wiedząc, że informacje są oczekiwane.

* W zestawieniu nie ujęto Sądu Okręgowego w Warszawie, przy ul. Płockiej 9, gdzie pozostaje większość spraw osób objętych ustawą represyjną.

Dane statystyczne dotyczące pracy tego sądu publikowane są na stronie www.bip.warszawa.so.gov.pl. Widnieją tam dane za kolejne lata w ujęciu rocznym i półrocznym – ostatnie za pierwsze półrocze 2020 r. Po wejściu na stronę należy przejść do zakładki „Działalność Sądu”, potem „Dane Statystyczne”, następnie „MS-S11o/S12o z zakresu pracy i ubezpieczeń społecznych” i do sekcji oznaczonej „Dział 1.1.1.1 Ewidencja spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych – ogółem I instancja (c.d.)” i wyszukać interesujący nas obszar. Nie będę ukrywać, że jest przy tym trochę „zabawy”, a mnogość liczb może zniechęcić część zainteresowanych.

Odnosnie Sądu Okręgowego przy ul. Płockiej 9 w Warszawie nie da się zastosować prostych kryteriów podziału jakie sprawdziły się w sądach o mniejszej liczbie rozpatrywanych spraw, z uwagi na wcześniejsze rozpoczęcie procesu orzekania niż w innych sądach, zwłaszcza w sprawach „pomyłek” IPNu przy wystawianiu informacji o przebiegu służby i obstrukcji przy zajmowaniu się innymi sprawami. Stosunkowo mikroskopijny odsetek spraw zakończonych merytorycznym rozstrzygnięciem (niewiele ponad 100) nie daje pola do wywiedzenia jednolitej linii orzeczniczej. Jest na to jeszcze za wcześnie, gdyż korzystne wyroki, które w bieżącym roku już zapadły, dotyczą w przeważającej liczbie odwołujących się w sprawie rent rodzinnych.

Ogromna liczba spraw, tj. ok. 18 tysięcy, pozostających w tym sądzie nie została zmniejszona w sposób dający nadzieję na rychłe ich rozpoznanie pomimo przekazania do sądów w kraju ok. 5 tysięcy (brak danych z 8 sądów), gdyż w latach 2019/2020 nowa kwerenda IPN po zasobach archiwalnych skutkowałą wyłuskaniem kolejnych osób objętych ustawą represyjną, a co za tym idzie, nową falę wpływu odwołań do S.O. w Warszawie przy ul. Płockiej 9.

Celem tego opracowania nie jest analiza naszych spraw pozostających w tym sądzie, gdyż temu zagadnieniu należałoby poświęcić odrębny materiał.

Opracowanie skierowane jest do tych z Państwa, którzy mają miejsce zamieszkania w obszarze działania innego sądu okręgowego niż S.O. w Warszawie i wahają się czy zgodzić się na przeniesienie sprawy lub wystąpić o jej przeniesienie.

Dane dotyczące działania poszczególnych sądów zaprezentowano w tabeli i obejmują one liczbowe dane ogólne, tj.: wpływ, sprawy zakończone, orzeczenia pozytywne i orzeczenia negatywne (oddalające odwołania) oraz zakończone w inny sposób (śmierć odwołującego, przekazanie itp.). Zdaję sobie sprawę, że osoby zainteresowane sytuacją w konkretnym sądzie mogą odczuwać niedosyt informacyjny, np. co do przyczyny oddalenia odwołań, rodzaju pełnionej służby i czasu pełnienia służby przez osoby dotknięte negatywnym rozstrzygnięciem. Jednakże zgromadzenie szczegółowych danych oddaliłoby w czasie publikację danych, a wiadomo mi że z S.O. przy ul. Płockiej 9 w Warszawie masowo wysyłane są pisma do części odwołujących się, o wyrażenia zgody na przeniesienie sprawy. W związku z tym, nawet ogólne dane, zwłaszcza te mocno krzepiące, mogą stanowić istotną wskazówkę do podjęcia decyzji.

Należy mieć świadomość, że nasze odwołania od decyzji obniżających świadczenia nie rozstrzygną się w pierwszej instancji, czyli na poziomie 46 sądów okręgowych, gdyż Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA wnosi każdorazowo apelację od korzystnych dla nas rozstrzygnięć.

Korzystne rozstrzygnięcie sprawy w pierwszej instancji daje nadzieję na jej dobre zakończenie w sądzie apelacyjnym. Tym niemniej niekorzystne rozstrzygnięcie w pierwszej instancji absolutnie nie przekreśla i w najmniejszym stopniu nie przesądza przegranej w apelacji i może zakończyć się sukcesem. Ważne jest aby w obliczu przegranej (oddalonej sprawy w sądzie okręgowym) zawsze występować do sądu o uzasadnienie orzeczenia, a następnie obowiązkowo (samodzielnie bądź przy pomocy pełnomocnika) składać apelację - tym bardziej, że są to czynności za które nie wnosi się żadnej opłaty.

Dla ustalenia czy Państwo „walczą o swoje” do końca – sprawdziłam sytuację wyrywkowo w Sądzie Okręgowym w Białymstoku. Sąd ten oddalił 8 odwołań. W 5 przypadkach represjonowani wnieśli apelację. W 3 przypadkach nie zrobili tego i niekorzystne rozstrzygnięcia uprawomocniły się. **Jest to bardzo smutne, bo oznacza że ludzie ci zostali zostawieni sami sobie bez pomocy, bądź całkowicie stracili nadzieję na sprawiedliwość.**

Osoby, które mają dylemat czy wystąpić o przeniesienie sprawy do innego sądu, który mieści się bliżej miejsca zamieszkania, analizując dane zawarte w tabeli powinny brać pod uwagę głównie dane z kolumny III (ile spraw wpłynęło do sądu) i IV (ile spraw zostało zakończonych). Proporcja obu wielkości pozwoli zorientować się czy sąd orzeka, czy też stosuje obstrukcję. Mniej istotne jest czy sąd orzeka na korzyść odwołującego się czy też nie (choć wygrana cieszy), gdyż jak wcześniej napisałam sprawa i tak rozstrzygnie się w apelacji (nie licząc pojedynczych przypadków wniesienia kasacji).

Warto przy podejmowaniu decyzji o przeniesieniu sprawy do innego sądu zdać sobie sprawę, że w Sądzie Okręgowym w Warszawie przy ul. Płockiej 9 na koniec I półrocza 2020 r. pozostawało 17 990 postępowań. A więc nawet jeśli Państwa miejscowy sąd stosuje obstrukcję, to statystycznie rzecz ujmując, pozostawienie sprawy w warszawskim sądzie nie wróży rozpoznania jej w rozsądnym terminie.

Należy się też spodziewać, że w 2021 r. w wielu sądach okręgowych nastąpi „wysyp” rozstrzygnięć, co zwiastują wyznaczane na ten rok terminy rozpraw.

Opracowała Jolanta Domańska-Paluszak

TABELA – dane na początek grudnia 2020 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII
l. p.	Sąd Okręgowy w:	Ogółem	Zakończonych	+	—	Inne (umorzono, przekazano, itp.
1.	Częstochowie	69	13	13	0	0
2.	Białymstoku	183	36	26	8	2
3.	Bielsku-Białej	114	109	106	0	3
4.	Bydgoszczy	179	44	34	1	9
5.	Elblągu	-	-	-	-	-
6.	Gdańsku	-	-	-	-	-
7.	Gliwicach	45	20	19	1	0
8.	Gorzowie Wlkp.	-	-	-	-	-
9.	Jeleniej Górze	-	-	-	-	-
10.	Kaliszu	72	3	1	0	2
11.	Katowicach	273	178	167	0	11
12.	Kielcach	283	88	69	3	16
13.	Koninie	35	11	11	0	11
14.	Koszalinie	138	7	0	0	7
15.	Krakowie	24	7	4	0	3
16.	Krośnie	29	1	0	0	1
17.	Legnicy	66	2	2	0	0
18.	Lublinie	-	-	-	-	-
19.	Łodzi	317	101	98	0	3
20.	Łomży	30	18	17	0	1
21.	Nowym Sączu	104	7	1	0	6
22.	Olsztynie	204	1	1	0	0
23.	Opolu	175	6	0	0	6
24.	Ostrołęce	38	3	0	1	2
25.	Piotrkowie Tryb.	15	15	11	0	4
26.	Płocku	104	8	4	0	4
27.	Poznaniu	309	98	49	28	21
28.	Przemyślu	-	-	-	-	-
29.	Radomiu	121	3	1	0	2
30.	Rybniku	44	43	37	0	7
31.	Rzeszowie	196	28	21	0	7
32.	Siedlcach	60	19	19	0	
33.	Sieradzu	37	0	0	0	0

34.	Ślupsku	80	10	7	1	2
35.	Suwalkach	55	33	30	1	2
36.	Szczecinie	-	-	-	-	-
37.	Świdnicy	10	0	0	0	2
38.	Tarnobrzegu	-	-	-	-	-
39.	Tarnowie	69	4	0	1	3
40.	Toruniu	86	5	5	0	0
41.	Warszawie*	ok. 18 tys.	*	*	*	*
42.	Warszawa-Praga	197	10	8	0	2
43.	Włocławku	44	7	1	0	6
44.	Wrocławiu	311	20	4	6	10
45.	Zamościu	9	0	0	0	0
46.	Zielonej Górze	93	10	3	6	1
OGÓŁEM	38	4218	968	769	57	145